

(...)

Tot el que ha passat des que ens vam separar –compresos els esdeveniments actuals d'Espanya– m'ha fet prendre cada cop més la resolució de retirar-me una vegada per totes a la meua torre de vori per a només sortir-ne per dues coses: la lluita contra l'opressió colonial, i la lluita contra les maniobres de defensa passiva. Pel que fa a la lluita antifeixista, és impossible de posar-s'hi sense comprometre's amb els qui ens preparen una bona guerreta al costat de Rússia; per tant, me n'abstinc.

(...)

¿Què en diuen, P. i els altres, d'aquests bandarres de la FAI i la CNT, que s'adhereixen al moviment insurreccional només després que Lerroux ha guanyat decididament la partida?

(...)

Cal esperar que la unitat sindical aportarà forces fresques, tot i que no hi compto pas gaire. És encara l'única cosa que pot donar raons de no esperar el pitjor.

(...)

Si a l'Ensenyament les coses continuen com han començat, tenim una bona gresca en perspectiva. Per sort, estic en excedència. Quan torni a la feina, però, em sembla que no m'hi deixaran pas estar gaire. Considero ja la meua feina de tornera (segur que acabaré tenint un torn a les mans!) com la meua verdadera carrera. No hi espero pas, ai!, èxits brillants!

Fora d'això, no cal pas amoinar-se: l'aliança amb l'URSS ens prepara una bona guerra, però mentre l'esperem ens preserva del feixisme. Aprofitem-ho. La vida és bella...

Nota:

Fragments d'una carta a la família Thévenon, ensenyants, que havia conegut a Saint-Étienne quan treballava a Le Puy. Escrita pocs dies abans d'entrar a la fàbrica per primera vegada (fi de novembre - començos de desembre de 1934)